

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 869471

Sirpa Rasmus 28.10.2020

CHARTER

**Drivers and Feedbacks of Changes in Arctic Terrestrial Bioiversity
(Arktisten maa-alueiden luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavat tekijät
ja takaisinkytkennät)**

1.8.2020-31.7.2024

21 partneria, 9 maata. Koordinoija: AK, Lapin yliopisto, prof. Bruce Forbes

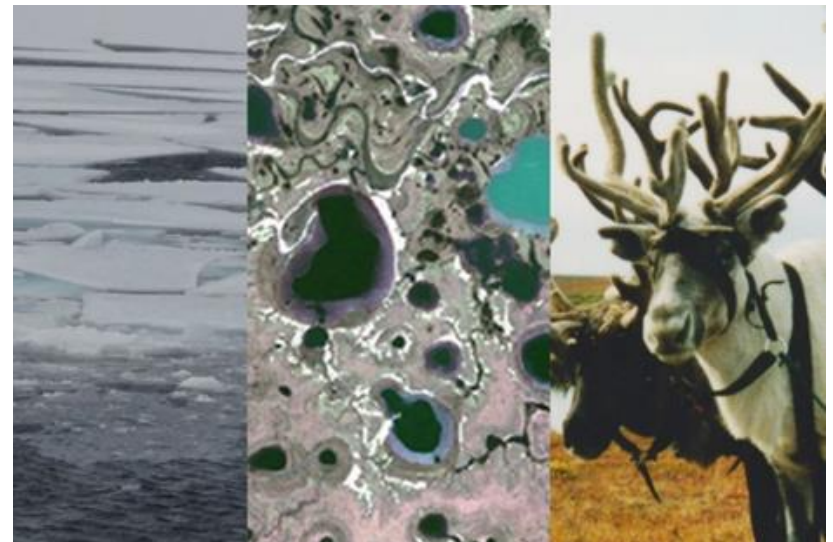
www.Charter-Arctic.org
[@CharterArctic](https://twitter.com/CharterArctic)

ARCTIC CENTRE
University of Lapland

CHARTER-hankkeen taustalla

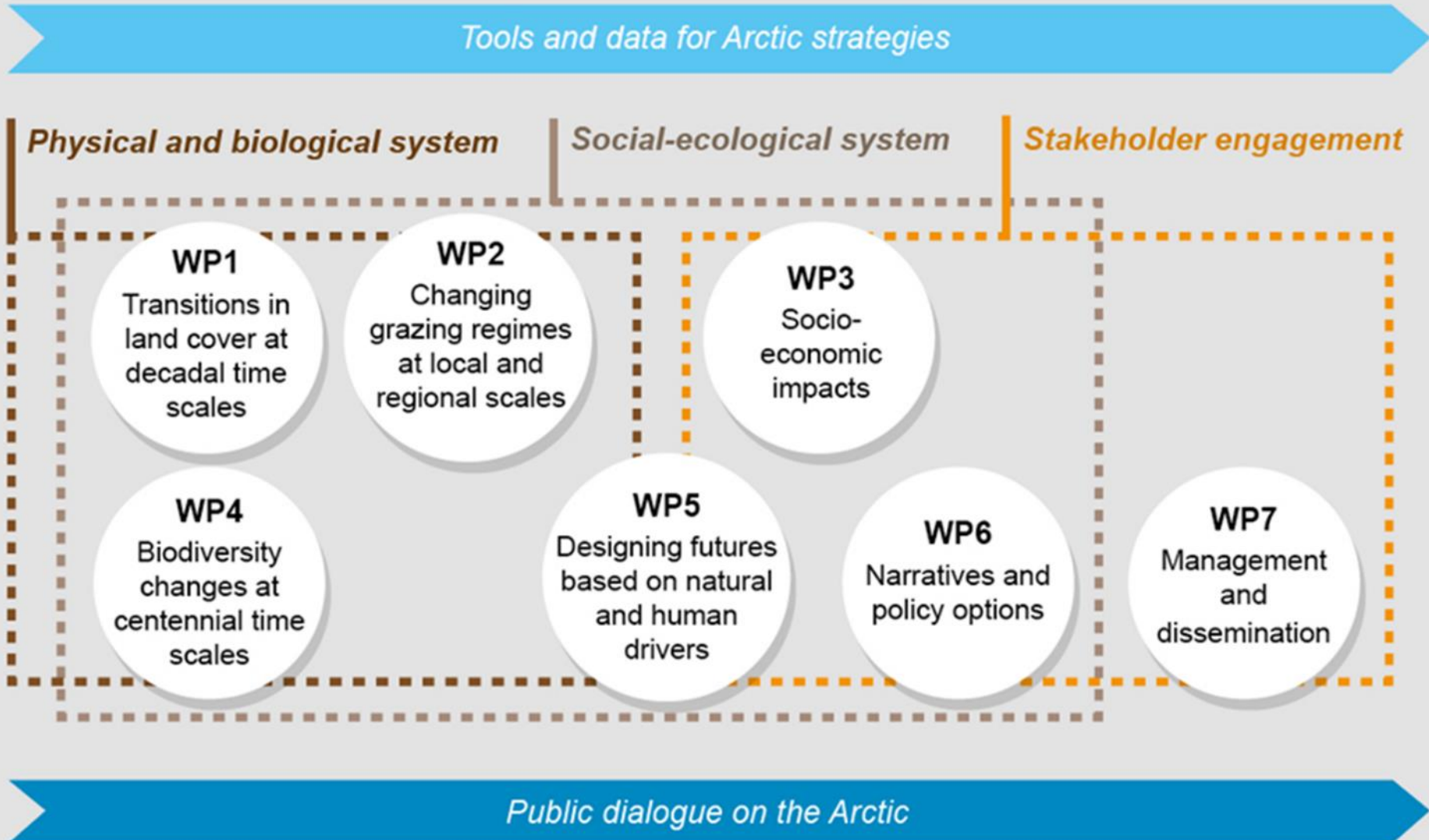
- Ilmaston ja maankäytön muutokset vaikuttavat arktisen luonnon monimuotoisuuteen sekä lumipeitteeseen, merijäähän ja ikiroutaan.
- Muutokset tuntuvat erityisesti luonnossa työskentelevien ihmisten kuten poronhoitajien arjessa; mm. talviaikaisten sateiden yleistyminen ja laitumien jäätyminen aiheuttanut suuria poromenetyksiä
- Toisaalta luoteisen Euraasian ihmisten ohjaama, pitkäaikainen porolaidunnus on suuri biologinen ”ilmastonmuokkauksoke”; poronhoito voi vaikuttaa jopa ikirouta-alueiden lämpötilaan, ja kasvillisuusvaikutusten kautta alueelliseen ilmastoon.

CHARTER:n tutkimusalue; luotaisen Euraasian poronhoitoalue

Työpaketit ja teemat

CHARTER-hankkeen tavoitteita

- Edistää arktisten yhteisöjen sopeutumiskykyä ilmastossa ja luonnon monimuotoisuudessa tapahtuviin muutoksiin. Tätä tehdään muun muassa yhdistämällä havaintoja, analyysyjä ja mallinnuksia
- Yhdessä paikallisten elinkeinojen harjoittajien kanssa työskennellen tuottaa tietoa ja kehittää vaihtoehtoisia polkuja tulevaan.
- Tavoitteena on, että päätöksenteko ottaisi huomioon myös paikallisten yhteisöjen ja elinkeinojen aktiivisen toimijuuden muutoksiin sopeutumisessa ja niiden hillinnässä.

Muuttuva ilmasto ja maankäyttö aiheuttavat paineita luonnon monimuotoisuudelle, perinteisille elinkeinoille ja niitä harjoittaville paikallisyhteisöille koko pohjoisessa Fennoskandiassa.

Nostamme tuoreista tutkimuksista ja selvityksistä esiin seitsemän pääkohtaa, jotka tulisi huomioida Suomen ilmasto- ja ympäristölainsäädännössä sekä maankäyttöä koskevassa päätöksenteossa. Rajoitumme pohjoiseen Fennoskandiaan pääpainon ollessa Pohjois-Suomessa. Katsomme tilannetta muutaman vuosikymmenen taakse ja eteenpäin. Näkemyksemme edustaa EU HORIZON2020 -rahoittamaa CHARTER -tutkimushanketta (*Arktisten maa-alueiden luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavat tekijät ja takaisinkytkennät; 2020-2024*).

1. Kohoava lämpötilä, jääpeitteiden ja litroudan sulaminen sekä lumiolojen muutos muokkaavat maa- ja meriekosysteemejä ennennäkemättömän nopealla tahdilla
2. Luonnon monimuotoisuus tarkoittaa maapallon elävien organismien, elinympäristöjen ja lajien välisen vuorovaikutusten moninaisuutta. Pohjoisessa se on vähenemässä ja muuttumassa
3. Pohjoisessa ekosysteemien ja ihmis-yhteisöjen toiminnan erottaminen toisistaan on keuholekosta
4. Perorjaidunnus muokkaa maisemaa ja sillä on vaikutuksia alueelliseen ilmastoon
5. Sopeutuminen muuttuvaan ilmastoon tapahtuu pohjoisen elinkeinoissa säiden kanssa pärjäämisen kautta. Käytännön sopeutuminen on käynnissä koko ajan työnteon arjessa
6. Paikalliset oikeudet ja velvollisuudet nousevat tarkastelemaan sekä muutokseen sopeutumisessa että sen hillinnässä
7. Olemme menossa kohti monimuotoisten asioiden yhtäaikaista yhteishallintaa